

Ikt. sz.: NOB-42/21-7/2025.

NOB-8/2025. sz. ülés
(NOB-36/2022-2026. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Nemzeti Összetartozás Bizottságának**
2025. november 10-én, hétfőn, 13 óra 04 perckor
az Országház Gróf Esterházy János termében (földszint 1.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>A Bethlen Gábor Alap 2024. évi tevékenységéről és működéséről szóló B/12243. számú beszámoló</i>	
<i>(Beszámoló megvitatása a HHSZ 85. § (2) bekezdése alapján és lehetőség szerint a határozathozatal)</i>	5
<i>Nacsa Lőrinc előterjesztése</i>	5
<i>Erdélyi Rudolf Zalán szóbeli kiegészítése</i>	6
<i>Határozathozatal</i>	12
<i>Tájékoztató aktuális nemzetpolitikai kérdésekről</i>	12
<i>Nacsa Lőrinc tájékoztatója</i>	12
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	19
<i>Nacsa Lőrinc reagálása</i>	21
<i>Az ülés berekesztése</i>	25

Napirendi javaslat

1. A Bethlen Gábor Alap 2024. évi tevékenységéről és működéséről szóló beszámoló (B/12243. szám)
(Kormány - nemzetpolitikáért, nemzetiségpolitikáért, egyházpolitikáért és egyházdiplomáciáért felelős miniszter)
(Beszámoló megvitatása a HHSZ 85. § (2) bekezdése alapján és lehetőség szerint a határozathozatal)
(Beszámolót tárgyaló bizottság)
2. Tájékoztató aktuális nemzetpolitikai kérdésekről
Előadó:
Nacsa Lőrinc, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Pánczél Károly (Fidesz), a bizottság elnöke

Herczeg Tamás (Fidesz), a bizottság alelnöke
Szászfalvi László (KDNP), a bizottság alelnöke
Dr. Csibi Krisztina (Fidesz)
Dr. Molnár Zsolt (MSZP), a bizottság alelnöke
Dr. Tiba István (Fidesz)
Berki Sándor (Párbeszéd)

Helyettesítési megbízást adott

Dr. Fazekas Sándor (Fidesz) Szászfalvi Lászlónak (KDNP)

A bizottság titkársága részéről

Dr. Sándor Tamás bizottsági munkatárs

Meghívottak

Hozzászólók

Nacsa Lőrinc államtitkár (Miniszterelnökség)
Erdélyi Rudolf Zalán, a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. vezérigazgatója

Megjelentek

Dr. Szilágyi Péter helyettes államtitkár (Miniszterelnökség)
Kántor Zoltán, a Nemzetpolitikai Kutatóintézet igazgatója

(Az ülés kezdetének időpontja: 13 óra 04 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása

PÁNCZÉL KÁROLY (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok! Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Megkezdjük bizottsági ülésünket. Köszöntöm körünkben, a bizottsági ülésen Nacsa Lőrinc államtitkár urat, valamint Erdélyi Rudolf vezérigazgató urat, a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.-től. Nagy tisztelettel köszöntöm a Nemzetpolitikai Államtitkárság munkatársait és a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. munkatársait is és minden kedves érdeklődőt a mai bizottsági ülésünkön. Köszöntöm alelnök urakat, a bizottság tagjait.

Távolmaradását előzetesen írásban bejelentette dr. Fazekas Sándor, Fidesz, és Dócs Dávid, a Mi Hazánk képviselője. A mai ülésünkön dr. Fazekas Sándort Szászfalvi László alelnök úr fogja helyettesíteni. Megállapítom, hogy a bizottságunk így hét fővel határozatképes.

Kérdezem a bizottságot, hogy elfogadja-e a kiküldött napirendet. Aki igen, kérem, az most szavazzon! (Szavazás.) Köszönöm szépen. 7 egybehangzó igen szavazattal elfogadtuk a mai napirendünket.

Az 1. napirendi pontunk a Bethlen Gábor Alap 2024. évi tevékenységéről és működéséről szóló beszámoló, amely a B/12243. számot viseli; ennek benyújtója a kormány nemzetpolitikáért, nemzetiségpolitikáért, egyházpolitikáért és egyházdiplomáciáért felelős minisztere. Ezt a beszámolót a határozati házszabály 85. § (2) bekezdése alapján fogjuk megvitatni, és lehetőség szerint a végén pedig határozathozatalra kerül sor. A 2. napirendi pontban tájékoztatót ad majd az aktuális nemzetpolitikai kérdésekről Nacsa Lőrinc, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára.

A Bethlen Gábor Alap 2024. évi tevékenységéről és működéséről szóló B/12243. számú beszámoló (Beszámoló megvitatása a HHSZ 85. § (2) bekezdése alapján és lehetőség szerint a határozathozatal)

Rá is térünk 1. napirendi pontunkra, a Bethlen Gábor Alap beszámolójára. Tájékoztatom a bizottságot, hogy Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes úr a beszámoló benyújtója, 2025. június 26-án nyújtotta be az alap 2024. évi tevékenységéről és működéséről szóló beszámolót. Az Országgyűlés a házelnök úr javaslatára szeptember 22-én felkérte a kijelölt bizottságot, a Nemzeti Összetartozás Bizottságát a beszámolóról történő határozathozatalra. Egyben tájékoztatom a bizottságot, hogy a napirendi ponthoz annak előadói előzetes, írásos bejelentésük alapján szemléltetőeszközt fognak igénybe venni. A tisztelt képviselőtársaim a kiosztott anyagban megtalálják a beszámolót, illetve a beszámoló elfogadásáról szóló határozat tervezetét.

Még egyszer tisztelettel köszöntöm Nacsa Lőrinc államtitkár urat, Szilágyi Péter helyettes államtitkár urat és kollégáikat. Államtitkár urat mint az előterjesztő képviselőjét felkérem, hogy vezesse fel, ismertesse a beszámolót. Államtitkár úr, ön a szó.

Nacsa Lőrinc előterjesztése

NACSA LŐRINC államtitkár (Miniszterelnökség): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Bizottság! Köszönjük szépen a lehetőséget, hogy a Bethlen Gábor Alap 2024. évi tevékenységéről beszélhetünk. Hamarosan már a 2025. esztendő is a végéhez közeledik, de a 2024. esztendő

nemzetpolitikai szempontból is fontos volt, hiszen bár a háború, a körülöttünk lévő világ, a háború által lefojtott gazdaság, a szankciós körülmények mind-mind nehezebbé teszik a költségvetés helyzetét, mind-mind hatással vannak azokra a politikákra, amelyeket megpróbálunk közösen itt a nemzet érdekében végezni, mégis a Bethlen Gábor Alap tevékenységéből - amelyről a vezérigazgató úr majd bővebben beszámol - látják, hogy a nemzetpolitika egy olyan kiemelt terület volt 2024-ben is, amely élvezte a kormány és az Országgyűlés támogatását.

Én szeretném megköszönni az alapkezelő vezetőinek és munkatársainak azt a munkát, amit az előző és az idei esztendőben is végeztek, illetve a Nemzetpolitikai Államtitkárság munkatársainak is, hiszen szoros szimbiózisban, közösen végezzük azt a nemzetépítő munkát, ami a legjobb tudásunk és hitünk szerint alkalmas arra, hogy a nemzeti összetartozást folyamatosan erősítse, a külhoni magyar közösségeket megtartsa, fejlessze, és a külhoni magyar, nehezen felépített intézményrendszer működését tudja garantálni. Ezeket tartottuk a legfontosabb céloknak a tavalyi és az idei évben is. Olyan zászlóshajó programokkal, mint a Határtalanul! program vagy éppen a nemzeti jelentőségű intézmények támogatása, vagy akár a pályázati kiírásaink, mindezekkel a hírekben, a sajtóban is és a terepen is találkozhattak a tisztelt képviselőtársaim.

A részletekről Erdélyi Rudolf vezérigazgató úr fog önöknek a számok nyelvén is beszámolni. Köszönöm a lehetőséget.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Akkor megadom a szót Erdélyi Rudolf vezérigazgató úrnak. Parancsoljon, vezérigazgató úr!

Erdélyi Rudolf Zalán szóbeli kiegészítése

ERDÉLYI RUDOLF ZALÁN vezérigazgató (Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.): *(Előadását kivetített prezentáció kíséri.)* Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Immár nyolcadik alkalommal számolhatok be itt, a bizottság előtt, nagy öröm ez számomra. Általában Potápi államtitkár úr egy ilyen rövid prezentációt is tartott, úgyhogy ezt a szokást próbáltam akkor most továbbvinni, illetve átvenni tőle. Számokról beszélni úgy, hogy érdekes is legyen, nem egyszerű dolog, tehát ez a hálátlan feladat vár rám, ezért is készültünk egy kisebb anyaggal kollégáinkkal. Ha ez egyszerű dolog lenne, akkor sokkal több matematikusunk, informatikusunk és pénzügyesünk lenne az oktatási rendszerben, de ezt nyilván mindannyian tudják.

A Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. alaptevékenységét - egy kicsi kitekintéssel - 2011-ben kezdte meg, ekkor hozott létre minket egy törvény, elsősorban a Bethlen Gábor Alap elkülönített állami pénzalap kezelésére, ebből folyósított támogatások lebonyolítására. 100 százalékban állami tulajdonú cég vagyunk, és ennek szellemében is kell elszámolnunk minden költségvetési forrásunkkal.

Főbb feladatainkat tekintve - látható az ábrán - elsősorban a támogatások nyújtása, kezelése, teljes körű lebonyolítása a feladatunk, ami a pályázatok kiírásán, a támogatások összegyűjtésén, illetve kifizetésének elbírálásán, kifizetésén, megvalósításán, illetve az elszámoláson, majd a fenntartás ellenőrzésén keresztül valósul meg.

A BGA keretén belül működik még a Nemzetpolitikai Kutatóintézet, erről is majd lesz röviden szó - itt van Kántor Zoltán munkatársunk, igazgató úr, aki ezt az intézetet vezeti -, illetve a fő projekt, amit még a zrt. visz, az pedig a rendezvények lebonyolítása, a könyvek, tematikus évkönyvek kiadása. Ebbe a három fő kategóriába sorolhatjuk a tevékenységünket.

Ezen az ábrán látszódik a Bethlen Gábor Alap által a Kárpát-medencébe és a diaszpóraszervezeteknek nyújtott támogatások világon történő eloszlása. Én úgy

vettem észre, hogy pár pötty hiányzik, de azért látszik, hogy Ausztráliától, Új-Zélandtól egészen a nyugati partig, Amerikáig jelentős szórással dolgozik a Bethlen Gábor Alap, és természetesen a fő darabszám a Kárpát-medencében került megvalósításra.

Egypár érdekesség: az elmúlt 13 évben - mint ahogy az előbb látszott - összesen 45 országban nyújtottunk támogatást, ennek keretében 678 milliárd forint összegű támogatás ment ki, illetve 52 ezernél is több szerződést kötöttünk. A legközelebbi támogatottunk, mondjuk, a Sapientia Hungary Alapítvány, amely 500 méterre található a Bethlen Gábor Alapkezelő irodáitól, és a legtávolabbi pedig 18 ezer kilométerre található, az Aucklandi Magyar Klub.

A számokat egy kicsit konkretizálva a jegyzőkönyv miatt, a bevételi előirányzatokat mutatjuk be ezen az ábrán. A teljes módosult előirányzatunk az év végére a 101 milliárd forintot is meghaladta. A mellette lévő részen látható, hogy az eredeti előirányzatunk, a törvény eredeti előirányzata 66,9 milliárd forint volt, és utána kormányhatározattal még abban az évben 30 milliárd forint fölötti támogatást kaptunk. A többi apróbb maradvány, illetve költségvetési maradvány felhasználásával kapcsolatos folyó bevétel volt, amit a kiadásokra fordítottunk, illetve megjelent még egy 400 ezer forintos kamat- és árfolyamnyereség; ezzel azért messzire nem tudtunk menni.

A kiadási oldalunkat tekintve a másik láb - a bevétel mellett - ezeket a számokat tükrözi vissza. Tehát 101 milliárd forintra teljesült a módosított kiadási előirányzatunk. Ennek részletei: a Határtalanul! programban 4,6 milliárd forint támogatás került kihelyezésre, a működési célú támogatásunk összességében 3,9 milliárd forintot emésztett fel, a Rákóczi Szövetség 2 milliárd forintos támogatásban részesült, a „Magyarság Háza” és a tematikus programok, illetve a fő vonal a nemzetpolitikai célú támogatások, ez teszi ki a teljes kiadási előirányzatunk egész éves felosztását.

Az alap működtetésével kapcsolatos költségeket mutatja a következő dia, amelyben azért van ez a két megosztás, mert az alapkezelő nemcsak a Bethlen Gábor Alap mint elkülönített állami pénzalap kezelésével foglalkozik, hanem hozzánk tartozik még két fő területként az egyházi és nemzetiségi támogatások, melyek ebben a beszámolóban nem jelennek meg, de a munkánk egy jelentős részét kiteszik, illetve a civil támogatások, ebben a Nemzeti Együttműködési Alap - a bizottság tagjai is tudják -, a Falusi Civil Alap, sok kis civil szervezetnek a támogatása van. A legújabb a tavalyi évtől indított, az állatmenhelyeknek szóló támogatás, amelyet az Igazságügyi Minisztérium megbízatásából látunk el, és kezeljük ezeket az előirányzatokat.

Tehát nagyon szerteágazó, 47-féle pályázati konstrukciót viszünk, így a Bethlen Gábor Alap - most már mondhatom - nagyjából az egyharmadát teszi ki az éves tevékenységünknek, a többi láb ehhez kapcsolódik. Az ehhez kapcsolódó források, a működési források is úgy néznek ki, hogy az alapra vetített támogatási működési forrásunk 2,5 milliárd forint. Ez az egész kezelt összegnek a 2,8 százalékát jelenti összesen működési költségként, ami egy elég hatékony működésnek tekinthető; a Bethlen Gábor Alap-törvény a 10 százalékos felső határt engedélyezi, de ezt azért bőven nem érjük el.

Próbáltuk kategorizálni azokat a támogatásokat, amelyeket nyújtunk. Itt összességében 2011-2024-ig látható az a darabszám, amely egyedi támogatások keretében a Bethlen Gábor Alapból került folyósításra. Tehát majdnem 9 ezer darab támogatás volt az elmúlt időszakban, és látják, 2011-ben ez a darabszám még 129 volt, de 2024-re már fölment 600-ra - volt ennél magasabb is -, és az összeg tekintetében míg 2011-ben, az alap alakulásánál ez csak 2,5 milliárd forintos éves támogatást jelentett, addig 2024-ben ez már 60 milliárd forint támogatásra ment fel.

Összességében látható, hogy az elmúlt 13 évben 622 milliárd forintot fordítottunk egyedi támogatás keretében a Kárpát-medencében, illetve a diaszpórában

élő magyar közösségek támogatására. Ugyanez a nyílt pályázati megbontásban látható, itt nyilván jóval magasabb a darabszám, tehát itt 43 ezer a 13 év alatti teljesítmény 55 milliárd forint összegben, és míg 2011-ben csak 1200 darab volt, addig 2024-ben már 2523 ilyen szervezet került támogatási jogviszonyba az alapkezelővel.

Egy következő kategóriánk a jogszabály alapján nyújtott normatív jellegű támogatások, amely egyébként valamilyen szempontból szintén pályázati kategorizálást jelent, mert pályázati formában kell benyújtani, de utána már egy másfajta elbírálás alapján, normatív jelleggel nyújtjuk ezeket a támogatásokat. Ilyen a mindenki által ismert „Szülőföldön magyarul” program. Itt látható, hogy 227 ezer gyermek, illetve hallgató után sikerült 100 ezer forintnak megfelelő összegű támogatást folyósítani. Itt legfőbb partnerünk a Rákóczi Szövetség, amely a határon túli magyar pedagógus oktatási szervezetek bevonásával valósítja meg ezt a programot. Erre már létrejött egy új felület, ez a mipont.hu, és ezen a felületen viszonylag egyszerűen lehet most már regisztrálni, és egy nyilatkozat kitöltésével, nagyon kevés papírmunkával ezek a támogatások most már célba is értek, mondhatjuk, mert az iskolakezdés elején, szeptemberben szinte mindenhol megtörténtek a kifizetések.

Ugyanilyen normatív alapú támogatás a Zrínyi Ilona Kárpátaljai Támogatási Program. Ennek keretében oktatók, tanárok részesülnek havi szintű normatív támogatásban, illetve ennek keretében étkezést tudnak biztosítani a gyermekeknek a megvalósító partnerek.

A következő dián a NIR-ben, a nemzetpolitikai informatikai rendszerben kezelt támogatások láthatók. 2024-ben ez egy 1900 darabos tétel volt az „Együttműködő nemzet” program keretében, az elnyerhető támogatási összeg 500 ezer és 2 millió forint között szórt, illetve a Diaszpóra program keretében pedig 200 darab pályázat került benyújtásra - ez volt látható a nagy világábrán, hogy hány helyre jutott el -, 496 millió forint összes támogatási volumenben részesültek ezek a szervezetek.

A következőn láthatók a meghívásos pályázatok összesített adatai 2024-re vonatkozóan; itt az erdélyi, nemzeti jelentőségű programok adatai láthatók. Itt a színházaktól kezdve a kulturális intézményeken keresztül a szórványintézetekig kapnak közvetett támogatást a szervezetek, és a testvértelepülési program is a képviselő urak és hölgy előtt mindenképpen ismert. Az egy rendkívül sikeres program, a külhoni magyar települések és a magyarországi települések együttműködését, illetve kapcsolattartását hivatott szolgálni.

A nemzetpolitikai célú támogatások megoszlása más logikával kategorizálva: egyedi támogatásként a teljes előirányzatnak a 68 százaléka került felhasználásra, normatív támogatásként - amit az előbb láthattunk - a 27,9 százaléka, illetve nyílt meghívásos pályázatra a 4 százaléka, de Nacsá államtitkár úr kategorizálása szerint - ami egyébként helyes, tehát a Határtalanul! programtól kezdve mindent beleértve - 35 százalék tekinthető nyílt pályázati támogatásnak, a többi pedig a nagy külhoni intézmények, illetve a kisebb szervezetek egyedi támogatásai keretében valósult meg.

Tematikus kategóriánként próbáltuk meg bemutatni itt a forrásmegosztást. Az oktatás-nevelés, a kultúra, a sport területén és szociális területen a látható arányban történtek kifizetések, itt minden szerepel.

Az egyedi támogatások keretében a bizottság a 2024. évre vonatkozóan összesen 84 intézményt és 12 programot ítelt nemzeti jelentőségűnek; ez a Magyar Állandó Értekezlet által elfogadott ajánlások alapján valósul meg minden évben. Itt is visszatérő jelleggel szerepelnek azok az intézmények, amelyek a külhoni magyarság kinti identitásmegőrzését szolgálják, az egyetemektől kezdve az oktatási intézményeken át az egyházak és a civil szervezetek támogatásáig.

A következő, furcsa ábrán az látható, hogy az elszakított részeknél hogyan, mennyi nemzeti jelentőségű intézmény, illetve program valósult meg. Hát, ember

legyen a talpán... Ott a bal felső az Szlovákia, Felvidék, a bal alsó az Erdély, aztán Horvátország, Kárpátalja a jobb felső, és akkor itt van ezek területi megoszlása. Tehát látszik, hogy minden elszakított területre azért jut nemzeti jelentőségű intézmény, illetve programfinanszírozás.

Innen egypár példát mutatnánk az elmúlt időszakban megvalósult intézményi beruházásokból. Kolozsvári ingatlanokat láthatnak előtte-utána. A Melody a főter sarkán látható épület. Rengeteg szimbolikus és a magyar identitást erősítő épület megújulása valósult meg szerintem szerte a Kárpát-medencében, és nem csak itt, hanem a gazdaságfejlesztési program keretében is. Láthatóak az egyetemi beruházások: ez itt a Sapientia, a nagyváradi épületek megújultak, illetve vadonatúj zöldmezős beruházások, új épületek lettek. Fönt a Keresztes-ház Sepsiszentgyörgyön, szintén jobbra a már megújult verziója; lent pedig a campusépítés, még az eredeti telekvásárlás, és utána már látható jobbról egy ilyen drónfelvételen, ahogy elindult a sepsiszentgyörgyi campus beruházása. Elég látványosak az óvodaprogram felújításai: balra fönt látható még a régi hetényi, felvidéki óvoda állapota, jobbra meg már az elkészült intézmény; balra lent pedig egy kárpátaljai, huszti óvodának az eredeti viskója és a felújítás utáni állapota látható. Azt gondolom, hogy ezek mindenképpen az iskola- vagy óvodaválasztást erősítik, tehát amikor az ember egy tiszta, kulturált és európai színvonalú épületbe érkezik. *(Berki Sándor megérkezik az ülésre.)*

A sporttámogatásokat is külön kategorizáltuk. Ezek többnyire az egyedi támogatásokon keresztül futó programok, de vannak benne pályázati, tehát kisebb szervezetek is. A 13,7 milliárd az összes sporttámogatást tartalmazza egy év alatt; ebből 10,7 milliárd az, amely a kiemelt akadémiákhoz megy. Tíz kiemelt határon túli akadémia működik jelenleg egy komoly, sportállamtitkárság által irányított benchmarkrendszer szerint. Itt kifejezetten hangsúlyozni kell, hogy nem az élsport támogatása valósul meg ezekből a támogatásokból, hanem az utánpótlásnak és az infrastruktúrának a támogatása. Ha éppen van élsport is, már az ottani tevékenységben, akkor azt csak arányaiban lehet elszámolni ide. Tehát a tiltott versenysport-támogatás nem jelenik meg ezekben a számokban, és nem jelenik meg a Bethlen Gábor Alapkezelőnél sem. Ezek keretében több ezer gyermek heti rendszerességgel sportol, és ezzel majd remélhetőleg az egészségügyi kasszákat is könnyítik. A Székelyföldi Jégkorong Akadémia most már Székelyföld öt településén jelentős hokibázist teremtett, napi sportolási lehetőséget ad, és több ezer gyermek napi-heti rendszeres sportolását támogatjuk.

A Határtalanul! program szintén - ahogy államtitkár úr is mondta - egy rendkívül népszerű program, 2020-tól került vissza az alapkezelőhöz ennek a lebonyolítása. Eddig több mint 500 ezer résztvevője volt ennek a programnak, tehát 500 ezer gyerek valamilyen szempontból kapott egy injekciót a külhoni magyar kapcsolattartásból. *(Nacsa Lőrinc jelzésére:)* 600 ezer? Én csak 2024-ig mondtam. *(Derűltség.)* Tehát akkor javítjuk magunkat: 600 ezer gyermek, illetve kísérő tanár utazhatott külhoni területre. Összességében ez 20-27 milliárd forint támogatási összeget vett igénybe, és eddig 9,5 millió a megtett kilométer; ugye, azt is ellenőriznünk kell az elszámolások keretében a menetleveleknél. Az állami bürokrácia sajnos ilyen, hogy ha arra adunk pénzt, akkor meg kell néznünk a menetleveleket, és le kell ellenőriznie a kollégáknak. Tehát 9,5 millió kilométert meghaladó, de lehet, hogy még az 500 ezer gyermekhez kapcsolódott ez az adat, úgyhogy jövőre ez más lesz.

Mint látható ez egy másik fajta ábrában, 2023-hoz képest is volt egy jelentős növekedés annak köszönhetően, hogy államtitkár úr jelentős többletforrást tudott szerezni erre a programra, így nem volt olyan érvényes pályázó, aki forráshiány miatt nem mehetett el. Ezért is látható ez a jelentős növekedés a két év relációjában: 1600 fölötti utazás valósult meg buszokkal. Ezek többnyire magyarországi, illetve határon

túli buszos társaságok, ahol is mindig figyelembe vesszük a magyarországi utazási szabályokat, tehát azt, hogy hány kilométert futott a busz, hány évesnél nem lehet öregebb; a biztonsági szabályokra nagyon kell figyelniük a megvalósítóknak. Illetve ezek a források többnyire a külhoni magyar vendéglátó-szállásadó helyekhez jutnak el, jelentős bevételt, fix bevételt generálva az ő működésükhöz. Azt gondolom, hogy nagyon jól hasznosulnak ezek az adófizetői forintok.

Mint mondtam, a Rákóczi Szövetség az egyik legfontosabb kinyújtott kezünk. Ők azért lelkeséget is bele tudnak tenni a mindennapi munkába, nem köti őket az adminisztráció olyan szinten, mint minket. Nemcsak a Határtalanul! programban, nemcsak az oktatás-nevelési támogatásban, beiskolázási programban, hanem számtalan másban is a Rákóczi Szövetségen keresztül nyújt támogatást a kormány azokhoz a kiemelt nemzetpolitikai jelentőségű feladatokhoz, amelyeket célként határoz meg. A Magyarság Háza is minden évben támogatottunk, önálló sorról kap támogatást a költségvetésben. Ennek a célját ismerik: a világ magyarságát, illetve a Kárpát-medence magyarságát bemutató rendezvényeket szerveznek, illetve kiállításokat tartanak a Magyarság Házában.

Mint említettem, a Nemzetpolitikai Kutatóintézetünk lenne az az intézmény, amely a mi néha keszekuszának tűnő döntéseinket elméleti síkon és tudományos síkon megalapozza. Rendkívül jelentős szakmai-kutatási munka van a kutatóintézet fiókjaiban, illetve úgymond a szürkeállományában, ezeknek a kihasználása folyamatosan zajlik. A döntés-előkészítésben, illetve a döntések kiértékelésében, végrehajtásában jelentős szerepet vállal a kutatóintézet. Én csak javasolni tudom a tisztelt bizottságnak, ha egyszer idejük engedi, Kántor Zoltán igazgató úr egy rendkívül szemléletes prezentációt tud tartani arról, hogy milyen módszertanokkal milyen területeket vizsgálnak és kutatnak ők. Mint látható, van egy ausztriai kutatás, egy család- és oktatási kutatás, illetve az ő fő kiadványuk a Kisebbségi Szemle, melyet szintén a zrt. ad ki.

Elérkeztünk szinte a legvégéhez a prezentációnak, mely az elszámolási és monitoringtevékenységünket próbálja számokban rögzíteni. Ez a legkellemetlenebb része, mert addig nagyon sokan sok mindent megtesznek, amíg a pénzhez hozzájutnak, utána azért sokkal több energiát kell beletenni, hogy az megfelelő módon el is legyen számolva az államháztartási szabályoknak megfelelően. Ugyan van egy külhoni finanszírozásra vonatkozó speciális jogszabályunk, de azért a főbb elvekben ugyanúgy meg kell felelnie a külhoni támogatottaknak is azzal, hogy számlával kell elszámolni, azzal, hogy tevékenységi beszámolót kell küldenie, azzal, hogy fényképpel vagy videofelvétellel igazolnia kell a tevékenységét.

Itt látható az a jelentős darabszám, amely mögött mind rengeteg telefonálás, e-mail, papír- és adminisztrációs munka van. Ezen az elmúlt időszakban próbáltunk könnyíteni, és hála istennek a kormány meghallgatta, és egy jelentős könnyítést kaptunk erre az évre vonatkozóan. Ezúton is kérném a képviselők tevékenységét, illetve információs hálózatának a beindítását arra, hogy ebben az évben a 3 millió forint alatti támogatásban részesülő szervezetek egy egyszerű nyilatkozattal tudjanak elszámolni felénk, ami nem azt jelenti, hogy nekik nem kell megcsinálni az elszámolást, nem kell rendbe tenni, de büntetőjogi felelősségük tudatában kijelentik, és felénk csak ennyit kell beadni. Ha ezt az Állami Számvevőszék később kiválasztja, és bekéri, akkor természetesen a hátsó, mögöttes dokumentációnak rendelkezésre kell állnia. Tehát ez a dokumentumőrzési kötelezettség a támogatás után még fennáll a jogszabályban rögzített időpontig, de az, hogy felénk ez nem lesz egy mindennapos, számlaszintű, bizonylatszintű ellenőrzési kötelezettség, az egy nagyon nagy lehetőség.

Ezzel próbálunk most több mint 70 ezer ilyen nyitott ügyet lezárni. Ez nemcsak a külhoni magyar területre vonatkozik, sőt abban talán nagyon jól is állunk, hanem

ezek elsősorban a magyarországi civil szervezetek kisösszegű támogatásai, ahol pár százezer forintot kaptak, és igazából mi üldözzük ezt, de ott sokkal többbe kerül, mint amennyi támogatást kaptak, viszont feltételezzük, hogy a túlnyomó többség megfelelően és célhoz kötötten használta fel ezeket a támogatásokat. Ezért lett ez a lehetőség, hogy ezt egy büntetőjogi nyilatkozat keretében bárki megteheti.

Utolsó gondolatként pedig szeretném megköszönni az államtitkárság szakmai irányító munkáját, az államtitkárság munkatársainak, államtitkár úrnak, a Bethlen Gábor Alap felett rendelkező és döntő négytagú bizottság munkáját is, illetve a saját munkatársaimnak is, akik - most már majdnem 220-an vagyunk erre a három nagy területre - jelentős terhelést kapnak, de azért én azt gondolom, hogy megvan az eredménye, mert ha valaki járja a Kárpát-medencét, látható az elmúlt 15-16 év kormányzati munkája, az a rengeteg forrás, amit itt bemutattunk, hogy megjelent, jó helyre ment. Lehet persze mindent kritizálni, meg kicsit másra is és mindenkinek lehet adni, de azt gondolom, hogy a közösség megmaradásában ezek a jelentős összegek jelentős segítséget is adtak a külhoni közösségnek. Köszönöm szépen még egyszer a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen, vezérigazgató úr, hogy az írásos beszámolót itt szóban is kiegészítette, és köszönjük szépen a prezentációt is.

A jegyzőkönyv számára mondom, hogy megérkezett Berki Sándor képviselő úr, így 8 fővel vagyunk jelen a helyettesítéssel együtt a bizottsági ülésen.

Tisztelt Bizottság! A bizottság tagjaié a szó, lehet véleményt formálni, kérdezni az előterjesztőtől, illetve a vezérigazgató úrtól. Önöké a szó. *(Nincs jelentkező.)* Remek! Köszönöm szépen. Tökéletes volt mind a beszámoló, mind a kiegészítés, mind a prezentáció, így a döntéshozatalra kerül sor. Mielőtt ezt megtennénk, szeretném megköszönni egyrészt miniszterelnök-helyettes úrnak, hogy a beszámolót idén is megtette, és nagyon szeretném megköszönni vezérigazgató úrnak és a Bethlen Gábor Alapkezelőnek a munkáját. Valóban azt mondhatjuk, hogy az elmúlt években tisztelet és megbecsülés övezte az alapkezelő munkáját, méltó a névadóhoz.

Emlékszünk azokra az időkre itt a bizottságban, amikor az alapkezelőt létrehoztuk, hogy csak és kizárólag a nemzetpolitikai jellegű támogatások szerepeltek, és még küzdelmet kellett folytatnunk, hogy a szervesen a nemzetpolitika részeként működő és elinduló Határtalanul! program a hajdani EMET-től idekerüljön a Bethlen Gábor Alapkezelőhöz. Aztán az EMET-től már minden idekerült: az egyházi és civil támogatások - ahogy ez itt a kiegészítésben is elhangzott -, a „Magyar falu” program, a „Magyar falu”-hoz kapcsolódó civil támogatások, a nemzetiségi támogatások. A Nemzetpolitikai Kutatóintézet is egy önálló sor, úgy, mint a „Magyarság Háza” program, amelyet szintén törvénnyel hoztunk létre, és köszönöm, hogy kiemelte a stratégiai szövetségest - több ilyen is van -, a Rákóczi Szövetséget, az ő támogatásuk is itt szerepel.

Évről évre ki kell emelnünk az ügyek kezelése kapcsán, hogy amilyen nagy az ügyek száma, és ahogy növekszik az összeg - mert itt ez egy százmilliárdos összeg -, ahhoz képest az intézmény, az alapkezelő működése mindössze 2,8 százalékot tesz ki. Tehát nagyon-nagyon rentábilisan folyik itt a pénzek kiutalása, átutalása, továbbítása, majd az elszámolás. A kezdetekhez képest soknak tűnik, de az ügyek nagyságrendjéhez képest a 220 fő, akik itt dolgoznak, egyáltalán nem sok, úgyhogy nagyon-nagyon szépen köszönjük az önök munkáját.

Az egyik zászlóshajónk a Határtalanul! program, amely itt a prezentációban is jelentős szerepet kapott. Emlékszem arra, azokra az időkre is, amikor elindultunk, hogy szép dolognak indult ez már akkor is, és aztán a tapasztalatokat akár itt a bizottsági ülésen vitattuk meg, hiszen voltak itt utazásszervezők, itt voltak az iskolák képviselői,

és szép lassan a kezdeti hiányosságokat is felszámoltuk, mert már nemcsak az utazást és a szállást finanszírozzuk, hanem kiderült közben, hogy természetesen biztosítási költségek is vannak, sor kerül testvériskolák látogatására, közös programra, koszorúzásra, faültetésre, és hadd ne soroljam, ma már mindent tudunk finanszírozni. És az természetes, hogy odafigyelünk arra, hogy a kisösszegű támogatásoknál egyszerűsítsük a jövőben is az elszámolást. Úgyhogy én nagyon-nagyon szépen köszönöm - mondhatom talán a bizottság nevében is - az alapkezelő munkáját és mindazt a hatalmas nagy holdudvart, amely körülveszi, mindenkinek, aki ebben dolgozik.

Még egyszer, van-e kérdés, hozzászólás? *(Nincs jelentkező.)* Amennyiben nincs, akkor határozathozatalra kerül sor.

Határozathozatal

A határozat tervezetét megkapták önök is: a Nemzeti Összetartozás Bizottsága 5/2022-2026. számú határozata a Bethlen Gábor Alap 2024. évi tevékenységéről és működéséről szóló beszámoló elfogadásáról. Aki egyetért, hogy elfogadjuk, kérem, most szavazzon! Aki igen? *(Szavazás.)* Köszönöm szépen.

Megállapítom, hogy 8 egybehangzó igen szavazattal a Bethlen Gábor Alapkezelő beszámolóját elfogadtuk. Még egyszer köszönöm szépen, vezérigazgató úr, és köszönöm szépen, államtitkár úr.

Tájékoztató aktuális nemzetpolitikai kérdésekről

Rátérünk 2. napirendi pontunkra: tájékoztató aktuális nemzetpolitikai kérdésekről. Tájékoztatom a bizottságot, hogy a Magyar Állandó Értekezlet megalakulásakor született egy 26/1999. (III. 26.) OGY határozat, és ennek a határozatnak az értelmében a kormány beszámol az Országgyűlésnek, illetve bizottságunknak a határon túli magyarokra vonatkozó politikai feladatok végrehajtásáról, beleértve a Magyar Állandó Értekezlet ajánlásainak végrehajtását is. Így ez a mai államtitkári tájékoztató az ennek való megfelelést is jelenti.

Még egyszer nagy tisztelettel köszöntöm Nacsa Lőrinc nemzetpolitikáért felelős államtitkár urat. Tisztelettel jelzem a bizottság felé, hogy államtitkár úr fél háromig tud bizottságunk rendelkezésére állni, diákszemle körülményei vannak a Felsőházi teremben. Ennek figyelembevételével, tisztelt államtitkár úr, öné a szó.

Nacsa Lőrinc tájékoztatója

NACSA LŐRINC államtitkár (Miniszterelnökség): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Tisztelt Képviselőtársaim! Közben negyedórával a diákszemle körülményei miatt került, úgyhogy nyugodtan beszélgethetünk fontos kérdésekről, nemzetpolitikai kérdésekről.

A veszélyek korát éljük, és a veszélyek korában az eredményeket érdemes egymás között megbeszélni, érdemes a tanulságokat levonni, érdemes a jövőt tervezni, mert a veszélyek korában talán még nehezebb ezt megtenni, mint korábban. Talán az elmúlt években, évtizedekben soha nem volt ekkora a közvetlen háborús veszély Kelet-Közép-Európában, mint most, talán soha nem volt - az elmúlt 10-15 évben biztosan nem - ekkora gazdasági válság az Európai Unió fölött. Már a sötét felhők gyülekeztek, de soha nem volt az elmúlt 15 évben ekkora gazdasági visszaesés, háború által lefojtott gazdaság; soha nem voltak az elmúlt 15-20 évben ekkora világpolitikai és világgazdasági átalakulások. És ebben az átalakuló politikai-világgazdasági rendszerben kell megtalálnunk a magyar nemzetpolitika legfontosabb céljait és az ehhez rendelt eszközöket.

A 2010-es nemzetpolitikai fordulat évében kitűztük a családbarát ország építése, a munkaalapú társadalom, a kölcsönös tiszteleten alapuló külpolitika mellett a nemzetegyesítés politikáját is, hiszen a nemzeti összetartozást is - ahogy az önök bizottságát is bölcsen elnevezte a törvényhozó - erősíteni szükséges. Egy olyan anyaországot kívántunk akkor is építeni, amely képes felelősséget viselni a külhoni magyarokért; amely egy nemzetben gondolkodik, hiszen az ország határa nem azonos a nemzet határaival. Fontos, hogy a külhoni magyarok is - éljenek azok a Kárpát-medencében vagy a diaszpóra közösségeiben - érezzék a nemzethez való tartozásukat, számíthassanak az anyaországukra, és ilyen módon bekapcsoljuk őket a nemzet vérkeringésébe.

Ennek első, legfontosabb és szimbolikus lépése a nemzet közjogi egyesítése volt. Örömmel jelenthetem a tisztelt bizottságnak, hogy az egyszerűsített honosításnak és az állampolgárság megállapításának köszönhetően már csaknem 1 millió 200 ezer külhoni magyar kapott állampolgárságot 2010 óta. Az is látszik az elmúlt évekből és különösen az elmúlt egy-két évből - hiszen elnök úr arra hívott fel, hogy a tavalyi MÁÉRT óta eltelt időszakról számoljunk be -, hogy a külhoni magyarság támogatását nem tesszük függővé a külső körülményektől. Ha megnézzük az elmúlt éveket, a migrációs válság vagy éppen a Covid-járvány, a határok lezárásának nehéz ideje után, a háborús és a háború okozta nehéz gazdasági helyzetben is stabil maradt a nemzetpolitikai támogatási rendszer, stabil maradt a külhoni magyarság támogatása. Örömmel jelenthetem a bizottságnak, hogy egyetlen programot vagy támogatási formát sem szüntettünk meg a nehéz, háborús helyzetre tekintettel sem.

A külhoni magyar intézményrendszeren, pályázati és támogatási rendszeren keresztül minden, Kárpát-medencében élő magyart, csaknem kétmillió főt értünk el az elmúlt időszakban is. Azt gondoljuk, hogy a külhoni magyarság megtartásának az egyik legfontosabb eszköze az erős magyar intézményrendszer fenntartása. Az elmúlt 15 évben több mint 6500, a Kárpát-medencében és a diaszpórában működő magyar intézmény és magyar szervezet működéséhez, tevékenységéhez járultunk hozzá, nyilvánvalóan elsősorban a Bethlen Gábor Alapon keresztül, ahogy erről vezérigazgató úr is beszámolt.

Azt gondolom, hogy az identitás megőrzése a szülőföldön való boldogulás legfontosabb eszköze. A minőségi anyanyelvi oktatás, a magyar kultúra, a magyar egyházaink és a gazdasági erő összességéből tud sikeres lenni az a nemzetpolitika, amelyet 2010 óta, a nemzetpolitikai fordulat óta próbálunk művelni.

Köszönöm a bizottságnak az ehhez mindig megadott fontos és nagyon szakmai, mély, politikai támogatását, hiszen a Nemzeti Összetartozás Bizottsága nélkül ez az intézményrendszer, ez a támogatáspolitikai, ez a nemzetpolitikai rendszer nem épülhetett volna ki. Köszönjük szépen elnök úrnak és kollégáinak, képviselőtársaimnak is, hogy mindig hozzátették a saját részüket ahhoz, hogy ma ezekről a számokról, ezekről az eredményekről és ezekről a sikerekről tudjunk beszámolni.

Én is hoztam egy pár számot a tisztelt képviselőtársaimnak. Azzal kezdtem, hogy családbarát ország építése. Örömmel jelenthetem, hogy az Európa-szerte messze elismert és széles körű magyarországi családtámogatási rendszer két elemét sikerült kiterjeszteni a határainkon túl élő magyarokra is: az egyik az anyasági támogatás, amely a gyermek érkezésekor egy egyösszegű támogatás, a másik pedig a fiatalok életkezdési támogatása, vagy köznyelven a babakötvény, amely szintén elérhető a külhoni magyarok számára. Az oktatás-nevelési támogatás - hiszen mondtam, hogy az egyik alapfeltétele a minőségi anyanyelvi oktatás - a „Szülőföldön magyarul” program keretében 2023-ban 100 ezer forintra nőtt. Örömmel jelentem a tisztelt bizottságnak, hogy idén több kérelmet kaptunk, mint tavaly: 150-nel nőtt a kérelmezők száma, ami azt jelenti, hogy többen járnak magyar nyelvű bölcsődébe, óvodába, általános iskolába,

gimnáziumba vagy éppen felsőoktatásba. Köszönhető ez annak, hogy kezdünk a végére érni a Kárpát-medencei Óvodafejlesztési Programnak, hiszen a Kárpát-medencei Óvodafejlesztési Programban az elmúlt időszakban 158 új óvoda, illetve bölcsőde jött létre, illetve 727 intézmény felújítása és fejlesztése valósul meg. A beruházások 97 százaléka megvalósult, 29 beruházás van még folyamatban az óvodafejlesztési programban. Mivel több magyar nyelvű óvoda nyílt szerte a Kárpát-medencében, így több gyermek kapja meg azt a lehetőséget, hogy ne a többségi állam nyelvén vagy ne vegyes nyelvű óvodákba járjon a gyermeke, hanem magyar nyelvű nevelésben és oktatásban részesülhessen.

A Határtalanul! programról vezérigazgató úr már beszélt, nagyon-nagyon fontos programnak tartom. Az elmúlt években közel 600 ezer anyaországi diák juthatott el valamelyik külhoni régióba. Ez egy nagyon fontos dolog, hiszen több generáció nő most már fel úgy, több olyan végzős osztály megy el minden évben a gimnáziumokból, hogy van saját tapasztalata a külhoni magyar régiókból. Ha esetleg családirag nem kötődnek ilyen helyekre, nem járnak, nem kirándulnak, akkor szervezett oktatási körülmények között, Magyarország Kormányának teljes körű támogatásával eljutnak ezekre a helyekre, és úgy érettségiznek le, úgy hagyják el a szakiskolát, a szakközépiskolát, a gimnáziumot, hogy voltak külhoni magyar területeken, jártak ott, van saját személyes tapasztalatuk, és a saját személyes tapasztalatukat aztán később be tudják építeni az életükbe. A kutatásaink is azt bizonyítják, hogy a mai egyetemisták - mondjuk, húsz évvel korábbi adatokkal összehasonlítva - sokkal magasabb aránya járt már a külhoni magyarok lakta területeken, mint ami ebben, mondjuk, 2006-2007-2008 körül igaz volt. Azt gondolom, a nemzeti összetartozás akkor tud igazi valósággá válni, ha ez a fiatalok szintjén, a mindennapok szintjén is megjelenik. Így a testvériskolai kapcsolatokat, a sportkapcsolatokat, a cserediák-kapcsolatokat is és természetesen a Határtalanul! programot is azért támogatjuk, azért ösztönözzük, hogy minél több fiatalnak, magyarországi diáknak is legyen első kézből ilyen tapasztalata.

Tisztelt Bizottság! Örömmel tájékoztatom önöket, hogy az idei évben is sikerült úgy kiírunk a Határtalanul! pályázatot, hogy a kormány döntése értelmében minden érvényes pályázatot támogattunk, így nem volt szükség arra, hogy bizonyos pályázatokat forráshiány miatt visszautasítsunk. Az összes iskola, összes osztály, amely érvényes pályázatot nyújtott be, vagy az őszi időszakban, vagy majd a tavaszi időszakban, ebben a tanévben részt tud venni a Határtalanul! kiránduláson. Ez ismét 50 ezer feletti diáklétszámot fog jelenteni ebben a tanévben.

Az idei évben egy új programot indítottunk a pályázataink között, ez a „Jövő nemzedéke” program. Kiemelten fontosnak tartom, hogy találjuk meg a külhoni fiataloknak azokat a közösségeit, és ne csak megtaláljuk, hanem támogassuk is, ahol ők közösségbe tudnak szerveződni, ahol a közösségi életüket megélik, legyen ez egyházi, oktatási, kulturális, sport-, hagyományőrző, ifjúsági szervezet, azok a gyermekekkel, fiatalokkal, ifjúsággal foglalkozó civil szervezetek vagy egyházi szervezetek, ahol a fiatalok életterében a nemzeti identitás megőrzése, a hit megőrzése, a közös cselekvés motiválja őket. Ezeket egy külön, kiemelt pályázati kerettel tudjuk támogatni, így 500 millió forintos keretösszegben 712 pályázat támogatása valósult meg kifejezetten csak a fiatalokat tömörítő civil szervezetek számára. Az a tervünk, hogy a következő időszakban is a fiatalokat tömörítő ifjúsági szervezeteket kiemelten támogatjuk.

Fontosnak tartom szintén - hiszen többen egyéni választókerülettel ülnek itt országgyűlési képviselőtársaim ebben a bizottságban -, hogy sikeres a testvértelepülési programunk. Az elmúlt 15 évben 1100 ilyen testvértelepülési kapcsolat létrejöttéhez vagy megerősítéséhez járultunk hozzá. Ez azt jelenti, hogy magyarországi önkormányzatok külhoni, magyarok lakta területek önkormányzataival kötöttek testvértelepülési kapcsolatot. Az idei évben is - képviselőtársaimnak talán már a

polgármester hölgyek és urak jelezték - kihirdettük a pályázat végeredményét. 291 ilyen önkormányzatot tudtunk támogatni az idei évben, hogy határon túli, magyarulterületeken lévő önkormányzatokkal erősítsék, mélyítsék a testvértelepülési kapcsolataikat.

Ismét megvalósítottuk a Kárpát-medencei lovasprogramot. Továbbvittük a mentorprogramunkat, amelyben külhoni vállalkozókat próbálunk szakmai hálózatba szervezni, ahol az idősebb, sikeresebb vállalkozók segítik önkéntes alapon a fiatalabb, kezdő vállalkozókat. Több mint háromezer külhoni vállalkozóból áll ez a hálózat. Az idei évben zajlott az erdélyi mentorprogram negyedik évada, a vajdasági mentorprogram ötödik évada, és januárban indítjuk a felvidéki mentorprogram harmadik évadát is.

Az eseményeket tekintve, tisztelt képviselőtársaim, a Magyar Állandó Értekezleten önök közül többen ott voltak, és hallották, hogy mik történtek, milyen beszámolók hangzottak el. Teljesen világos, hogy a következő időszak sem lesz könnyű. A magyarság megmaradásának, szuverenitásunk megőrzésének és a béke iránti elkötelezettségünknek továbbra is hangot kell adnunk. Nagyon fontos, hogy a nemzetpolitika területén is mi, magyarok közösen, partnerségben, a külhoni magyar szervezetek, a magyar Országgyűlés és a magyar kormány közösen hozhassa meg azokat a döntéseket és stratégiai irányokat, melyek ahhoz fontosak, hogy a magyarság megmaradását szolgálják. Mi ambíciózusak vagyunk, ezért nemcsak a magyar megmaradást tűztük ki célul, hanem a magyar erősödést is, hiszen ha világszerte, a Kárpát-medencében vagy itthon, az anyaországban egy-egy magyar közösség erősödik, akkor az egész magyar nemzet erősödik, de fordítva is igaz, ha valahol gyengülnek a közösségeink, akkor az egész magyar nemzet gyengül. Így tehát arra kell törekednünk, hogy a nemzetrészeket, a közösségeinket megerősítsük.

Én a közösség-szervezésben hiszek, tisztelt képviselőtársaim, és azt gondolom, hogy támogatáspolitikánk jelentős részét a közösségek megerősítésén kell kamatoztatni. Azért fontosak a közösségek, mert a digitalizáció, a mesterséges intelligencia, a közösségi média okozta kihívásokat a valódi közösségek tudják ellensúlyozni, ahol valódi barátságok, valódi kapcsolatok születhetnek, ahol a magyarság, a hazaszeretet egy valóság, egy mindennap megélt küldetés, ahol az, hogy tenni akarunk valamit a saját magyar közösségeinkért, nemcsak egy szlogen, ami fel van írva az ajtófélfára, hanem a mindennapok megélt valósága.

Ezen dolgozunk a támogatáspolitikában, és a pályázatainkat is így próbáljuk alakítani, és ezért hívjuk össze időről időre akár a Diaszpóra Tanács résztvevőit, akár a Magyar Állandó Értekezlet résztvevőit, vagy éppen - mely egy év közben megvalósult esemény - a hétvégi magyar iskolák találkozóját, hiszen 260 olyan hétvégi magyar iskolával állunk kapcsolatban szerte a világban, ahol időt, energiát nem kímélve oktatják, nevelik a diaszpórában élő gyerekeket egy külön hétvégi napon, szombaton vagy vasárnap. Ehhez kell egy külön dedikáció, egy külön elkötelezettség a szülők részéről is, a gyermekek részéről is, hogy egy idegen nyelvi környezetben mégiscsak egy magyar iskolában legalább heti vagy kétheti egy napot eltölthessen az a gyermek. Azt gondolom, az, hogy 107 hétvégi magyar iskola képviseltette magát az áprilisi találkozónkon, azt mutatja, hogy van igény, hogy szakmai hálózatba szervezzük ezeket az iskolákat. A győri Széchenyi Egyetemmel közösen képzést is biztosítunk számukra, így tehát az ott tanító tanárok és tanítók magas színvonalon, egyetemi képzés keretében tökéletesíthetik azt a tudást, amely már így is megvan nekik.

Fontosnak tartjuk az élményalapú nemzetpolitikát, hogy a fiatalok kapcsolódhassanak egymáshoz, és megélhessék a magyar identitásukat, ezért nyári táborokat támogattunk és szerveztünk. A Diaszpóra programban a külhonban, a diaszpórában messze élő, tényleg kifejezetten messze élő fiatalok közül 617-en vettek

részt idén, és a Diaszpóra-iskolatáborokban pedig közel 500 gyermek - az iskolatáborokból még kettő hátra van az idei évben - vehetett részt. A Külgazdasági és Külügyminisztériummal közösen megvalósított Diaszpóra felsőoktatási ösztöndíjprogramban az idei tanévben 30 országból újabb 164 hallgató számára ítéltek meg ezt az ösztöndíjat. Az a célunk, hogy minél több diaszpórában felnövő, akár többgenerációs magyar fiatalnak legyen élő kapcsolata az anyaországgal táborok, programok, rendezvények és akár felsőoktatási tanulmányai által is.

Tisztelt Képviselőtársaim! Nyilvánvalóan beszélnünk kell a kárpátaljai helyzetről, hiszen ez a legnehezebb helyzetben lévő nemzetrész jelen pillanatban. Immár három és fél éve a háború, és további hét-nyolc éve azok a szisztematikus ukrán jogszűkítések nehezítik a magyarok életét Kárpátalján, ami, azt gondolom, kifejezetten nehezzé tette az ő helyzetüket az elmúlt időszakban. A háborús helyzet talán sosem volt még ennyire közel az eszkalációhoz, hiszen számos nyugat-európai ország sajnos a háború mellett tette le a voksát, és azt gondolja, hogy ezt a háborút ki kell terjeszteni. A háború rossz, a háború rossz mindenkinek, és a háború rossz a kárpátaljai magyaroknak is, a mindennapi életüket nehezíti meg.

Az a helyzet - erről is őszintén kell beszélni -, hogy mi egy olyan nemzethez tartozunk, amely nemzet két teljesen más testvérnemzet háborújában már áldozatokat szenvedett el, hiszen kárpátaljai magyar embereket mint ukrán állampolgárokat soroznak be. Sőt, nyáron nagyobb médiavisszhangot is kapott a kényszersorozások ügye, és az Európa Tanács is kimondta jelentésében, hogy a kényszersorozások igenis eszközként ott vannak az ukrán hadsereg eszköztárában.

Nagyobb nyilvánosságot kapott Sebestyén József ügye, akit a kényszersorozás során agyonverték. Itt azonnal kapcsolatba léptünk a családdal, és azóta is, a június-július óta eltelt időszakban segítjük az idős, Beregszászon élő szüleit különböző segélyadományokkal, illetve a Nemzetpolitikai Államtitkárság átvállalta a temetés és majd a sírkő költségeit is természetesen, illetve ösztöndíjjal segítjük az elhunyt fiát, aki éppen az egyetemi tanulmányait végzi.

Nem egyedi esetről beszélünk, sajnos sok ilyen helyzet van: gyűjtogatások, rongálások, magyarellen es cselekedetek Kárpátalján. Mindig a lehető legrövidebb időn belül kapcsolatba lépünk az érintettekkel, és ahol szükséges, ott természetesen felajánljuk a segítségünket. A múlt héten is együtt próbáltunk segíteni a Külgazdasági és Külügyminisztériummal, próbáltunk ott lenni a kárpátaljai magyarok mellett, amikor a beregszászi, most már egyetem diákjait és tanárait vitték be kihallgatásra és a toborzó irodába. Sajnos ennek a folyamatnak nincsen még vége. Mi azt reméljük, hogy a béke elhozhatja, legalábbis egy hamari tűzszünet és aztán egy béketárgyalás elhozhatja ennek a helyzetnek a végét. *(Dr. Molnár Zsolt távozik az ülésről.)*

A kárpátaljai magyar közösség igenis él és élni akar. A háború óta több új intézményt is felavattunk, köztük egy óvodát, melyen személyesen is jelen lehettem Beregszász külvárosában, ahol akkor azt mondtam, hogy aki hajlandó arra, hogy egy háborús helyzetben óvodát építsen és adjon át, az nyilvánvalóan a jövőt tervezi, a békés jövőt tervezi. A kárpátaljai magyarok a békés jövőt tervezik, csak ehhez egy tűzszünetre és egy békemegállapodásra lenne szükség.

Mi továbbra is mindenben segítjük a kárpátaljai magyarságot. Nem csökkentettük a támogatást, sőt ott állunk mellettük. Növeltük a különböző szociális jellegű támogatásokat, és azt, ami a kárpátaljai magyarok sajátos igénye. Az természetesen minden döntésünkben jelen van, hogy mi nem Budapestről szeretnénk megmondani a nemzetrészeknek, hogyan kellene alakítani az ő stratégiájukat, sorsukat. Mindig velük közösen, az ottani magyar vezetőkkel, az egyházi, politikai és civil vezetőkkel közösen döntjük el az irányokat, legyen szó támogatáspolitikáról,

legyen szó pályázatról, legyen szó nemzetpolitikai érdekképviselétről, amelyről azt gondoljuk, hogy hasznos a magyar közösségek számára.

Ebben az időszakban talán felértékelődik az, hogy olyan kormány van Budapesten és olyan anyaország van, amely képes kiállni a jogfosztott magyarokért; ha bárkit, bárhol jogsérelem ér azért, mert magyar, akkor tudunk beszélni akár szomszédos ország, akár távol lévő ország hatóságaival. Többször történt ilyen eset az elmúlt időszakban, de hál' istennek, többről kiderült, hogy elszigetelt esetről van szó. Minden magyar, éljen bárhol a világon, számíthat a magyar kormányra, és számíthat arra a kiállásra, hogy az ő jogait megvédjük; abban, hogy ők magyarként az identitásukat megélik a világ bármelyik pontján, abban, ha őket jogsérelem, megkülönböztetés éri, mindenképpen számíthatnak ránk.

A közösségszervezéssel kezdtem, oda szeretnék kifutni. A közösségszervezésnek számos jó példája van a Kárpát-medencéből vagy a diaszpórából. A közösségépítés egy olyan dolog, amely nem egy lezárt, nem egy túl-ig tartó folyamat - bár nyilván próbáljuk a közösségépítést összepasszintani a bürokráciával, a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. szabályzataival, az államháztartás különböző szabályzataival, a saját belső, minisztériumi szabályzatainkkal -, hanem a közösségépítés mindig egy folyamatos dolog; folyamatos dolog azért, mert ha valaki tud békében, nyugalomban fejlődni, közösséget építeni, akkor ennek mindig meglesz a gyümölcse. Nekünk az a feladatunk, hogy minél zökkenőmentesebben folyósítsuk ehhez a támogatást, hogy minél jobban tudjuk megszervezni ezeket a közösségeket, ahol erre szükség van; minél jobban segítséget nyújtunk ezen közösségek szervezéséhez.

És nyilvánvalóan partnerré kell tennünk a többségi nemzeteket is ehhez. Az elmúlt egy évben találkoztam szlovák, román, ukrán kormányzati tisztségviselőkkel, szerb kormányzati tisztségviselőkkel, polgármesterekkel, állami hivatalnokokkal annak érdekében, hogy megnyerjük őket a magyar nemzetpolitika ügyének, vagy legalábbis megértsék azt, hogy mi mit és miért csinálunk a külhoni magyar nemzetrészeknél.

Ilyen beszélgetések eredményeképpen született meg egy új program, amelyről szintén örömmel számolok be a bizottságnak. Ez pedig Kárpátalján egy új nyelvtanulási és nyelvtanítási program, ahol ruszin és ukrán anyanyelvű embereket hívunk magyarul tanulni, és a kárpátaljai Rákóczi Egyetemen közösen lebonyolított program végén egy certifikációt is tudnak kapni a magyarnyelv-tanulásukról. Itt az a becslésünk, hogy körülbelül 3-6 ezer ember a következő időszakban magyar nyelvvizsgát tehet Kárpátalján; olyanok, akik magyar intézménybe szeretnék járattatni a gyerekeiket, olyanok, akik a magyar közösséggel közösen, a közelben élnek, és üzleti megfontolásból, kulturális megfontolásból vagy bármilyen más megfontolásból szeretnének megtanulni magyarul. Ez a nyelvtanulási program szeptemberben elkezdődött, és ebben az időszakban jött utána, ősszel a jó hír, hogy a Rákóczi Ferenc Főiskola immár egyetemmé válhatott Kárpátalján, így eggyel több lett a külhoni magyar nyelvű egyetemek száma. Innen is gratulálunk nekik.

Természetesen a Nemzetpolitikai Államtitkárság munkatársai, vezetői, kollégái, akár a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.-től is, részt vettek a különböző Kárpát-medencei nyári szabadegyetemen, táborokon, hiszen az úgynevezett rövidnadrágos politizálás keretében nagyon sok olyan nemzetpolitikai program indult már el, amely ezeken a helyszíneken született, és amelynek később aztán gyümölcse lett. Én mindig mindenkitől azt kérem, és magunknak is vezérfonalként azt tűztem ki, hogy ami ötletek elhangoznak, ami álmokat, célokat kitalálunk közösen, azok lépjenek utána a megvalósítás fázisába, tehát cselekedjünk is, hogy ne csak a szavak szintjén határozzunk el dolgokat, hanem közösen, együtt ezeket valósítsuk is meg. Ebben köszönöm a képviselőtársaimnak a segítségét az Országgyűlésben, főleg a bizottság

tagjaiét is, de a többi képviselőtársainkét is, akik mindig, nehéz időkben is a nemzetpolitika eredményei mellé álltak, a nemzetpolitika segítése, a nemzetpolitika területe mellé álltak, hiszen fontos, hogy a parlamentnek olyan többsége van, amely nemzetben gondolkodik; amely azt gondolja, hogy a nemzetpolitika egy kiemelten fontos terület, és ezáltal ez a terület a parlamenti képviselők részéről is mindig kiemelt figyelmet és prioritást élvezett.

Továbbra is működik a Kőrösi Csoma Sándor-program és a Petőfi Sándor-program. Éppen a mai napon jelent meg a legújabb felhívásunk a Kőrösi Csoma Sándor-programban, a déli félteke vonatkozásában. A földgolyó déli féltekéjére keressük most azokat a nemzetépítő ösztöndíjasokat, akik Új-Zéland, Ausztrália, Dél-Afrika vagy Latin-Amerika valamelyik magyar közösségénél szeretnék kamatoztatni a tehetségüket, szorgalmukat, tudásukat a következő időszakban. Összesen már több mint 1100 ösztöndíjas végzett szolgálatot a diaszpóra és a szórvány magyar közösségeiben a Kőrösi Csoma Sándor-program és a Petőfi Sándor-program keretében. Szeptember 15-én kezdődött meg az északi félteke ösztöndíjas időszaka mind a Petőfi-program, mind a Kőrösi-program keretében, 89 ösztöndíjassal; jelenleg is a déli féltekén 24 ösztöndíjas teljesít szolgálatot. Természetesen az új időszakra várjuk majd az új jelentkezőket.

Tisztelt Elnök Úr! Én szeretném megköszönni a bizottságnak a folyamatos stratégiai és mindig fontos támogatását a nagy nemzetpolitikai kérdésekben. Az elmúlt időszak is aktív nemzetpolitikai időszak volt, választások voltak a szomszédos államokban, így éppen Romániában is. Választások előtt állnak különböző országok, így jövőre önkormányzati választás lesz Felvidéken, Szlovákiában, két év múlva pedig parlamenti választás. Olyan helyzetek is vannak, ahol nem tudjuk, mikor lesz választás, ehhez is már hozzászoktunk. Nekünk a legfontosabb az, hogy mindenhol erős regionális, erős önkormányzati és erős országos magyar érdekképviselő legyen, hiszen az a feladatunk, hogy jószomszédi viszonyt ápoljunk a környező országokkal, mert ez jó a helyben levő magyaroknak, jó az anyaországiaknak, és jó a többségi nemzetnek is, legyenek azok szlovákok, románok, szerbek, horvátok, szlovénok vagy éppen ukránok, ha ez a jövőben majd lehetséges lesz.

Úgyhogy mi az erős magyar politikai érdekképviselő mellett tesszük le a voksunkat önkormányzati szinten is, regionális, megyei szinten is és természetesen országos szinten is. Minden olyan törekvést visszautasítunk, amely a magyar képviseletet gyengítené, amely a magyar képviseletet szétverné, amely a magyar képviseletet megpróbálná megtörni, legyen szó regionális átszervezésekről, legyen szó parlamentek létszámának lecsökkentéséről, legyen szó bármely olyan intézkedésről a környező országokban, amelynek az a célja, hogy a magyar képviselet meggyengüljön, a magyar megyei, önkormányzati vagy országos képviselet gyengébb legyen, ezáltal a magyar érdekképviselő is, és a magyar érdekek, a nemzeti érdekek és a helyi közösség képviselete meggyengüljön, vagy egyáltalán megszűnjön.

Mi mindig támogatni fogjuk azokat a törekvéseket a külhoni magyar szervezetek, pártok részéről, hogy erős magyar képviselettel rendelkezzenek a fővárosokban, a megyékben, a városokban és a falvakban is. És természetesen - ha elnök úr még egy megjegyzést megenged -, ha valahol valakinek az a problémája, hogy miért szól a Székely himnusz, vagy miért lobog a székely zászló, akkor fogadjuk el, hogy nem a székely zászlóval és a Székely himnusszal van a baj, hanem azzal, aki ezt kétségbe vonja. Köszönöm, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen a tájékoztatóját, államtitkár úr. Tisztelt Bizottság! Kérdések, hozzászólások, vélemények. Tessék parancsolni! *(Jelzésre:)* Szászfalvi László alelnök úr!

Kérdések, hozzászólások

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ (KDNP), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelettel köszöntöm államtitkár urat és munkatársait, vezérigazgató urat. Legelőször is szeretném megköszönni államtitkár úr munkáját, illetve munkatársainak a munkáját, vezérigazgató úrnak a munkáját és munkatársainak a munkáját, ha lehet így egy mondatban ezt összefoglalni.

Nyilvánvalóan most nem fogom még egyszer elsorolni azt a sok-sok programot, amelyet részben most is hallottunk, részben a MÁÉRT-on, részben vezérigazgató úr tájékoztatójában vagy beszámolójában, de mégiscsak az a lényeg, hogy nagyon sokrétű, folyamatosan és koherensen működő programokról tudunk beszélni, nemzetpolitikáról tudunk beszélni, amit, azt gondolom, méltatni kell. Olyan értelemben kell ezt méltatni - főleg most, ezekben az években vagy ebben a mostani politikai-gazdasági környezetben -, amikor már tulajdonképpen teljesen természetessé kezd válni. Én azt gondolom, hogy ilyenkor, egy-egy bizottsági ülésen vagy egy-egy különleges alkalmon fölül kell emelkednünk ezen a természetességen, és legalább egy-két mondattal méltatni kell azt, hogy ilyen körülmények között is ezek a programok működnek, ezek a programok folyamatosan működnek, és ezek a programok nem szétfelé húzzák az egész nemzetpolitikát, hanem sokkal inkább egybekötik, egybefonják, egymást erősítő és egymást kiegészítő programokká váltak és válnak a mindennapjaink során.

Államtitkár úr úgy kezdte a beszámolóját, a tájékoztatóját, hogy az eredményeket a veszélyek korában sokkal nehezebb megvédeni. Én erre szeretném a hangsúlyt helyezni, nagyon rövid leszek, de azt hiszem, ez volt a legfontosabb mondat, hiszen mindazok a programok, amelyeket sikerült felépíteni békeidőben vagy normális időkben - ha lehet így fogalmazni -, óriási teljesítmény, óriási eredmény, de azt gondolom, még nagyobb eredmény és még nagyobb teljesítmény az, hogy ezeket a programokat sikerült vagy sikerül megvédeni, vagy törekszünk arra, hogy ezek a programok megmaradjanak, és folyamatosan tudjanak működni, hiszen ez a garanciája annak, hogy az egységes magyar nemzet itt, a Kárpát-medencében, illetve a nagyvilágon is egységes magyar nemzet tud maradni.

A közösségközpontú nemzetpolitika a másik, amit felírtam magamnak a tájékoztatóból. Azt gondolom, hogy ez nagyon-nagyon fontos, hiszen a közösséget egyénekenként építjük, de mégiscsak ez a közösség tart meg bennünket, és tartja meg a kisebb-nagyobb helyi, lokális vagy akár az egész nemzet közösségét. Tehát sok kis közösségről van szó. Én ezt úgy szoktam mondani, hogy a magyar-magyar hálózatot kell megeremteni és fenntartani. Elnök úr, ugye, én is használhatok egy szemléltető eszközt? *(Felmutat egy kiadványt.)* Egy nagyon szép kis kiadványt kaptunk már a MÁÉRT-on, ha jól emlékszem. Ennek az utolsó oldalán van egy nagyszerű térkép, bár azt hiszem, hogy ez csak a Határtalanul! programra vonatkozik, de ezt szeretném szemléltetni mindenki számára, hogy ez az a magyar-magyar hálózat, amelyik nyilván a Határtalanul! programon túlmenően talán még sokkal jobban behálózza az egész Kárpát-medencét, amelyet létre kellett és létre kell hoznunk, amelyet fönnt kell tartanunk és működtetnünk kell az elkövetkezendő években, évtizedekben is. Köszönöm szépen a munkájukat és további sok sikert kívánok!

ELNÖK: Köszönöm szépen, alelnök úr. *(Jelzésre:)* Herczeg Tamás alelnök úr!

HERCZEG TAMÁS (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen a szót, tisztelt elnök úr. Tisztelt államtitkár úr, vezérigazgató úr, bizottsági tagok és mindenki, aki itt jelen van. Arra gondolok, az jó, ha van egy olyan jogszabályi környezet, amely a

nemzetpolitika céljait segíti, az jó, ha van egy intézményrendszer, amely szintén ezt segíti, és az is jó, ha évről évre van olyan költségvetés, amely ezt támogatja, de azt hiszem, talán mit sem ér mindez együtt, ha nem egy olyan kormánya van az országnak, amelynek a mindennapi gondolkodásában - ahogy államtitkár úr is fogalmazott - és cselekvésében benne van a nemzetpolitika mint prioritás. Ez nálunk így van, és ez nagyon felemelő és nagyszerű dolog. Ez az egyik.

A másik a történet makroszintje. Nagyon röviden - látom, mindjárt negyed három van - én a középszintet, a mezzoszintet, illetve az egyéni szintet említeném. Államtitkár úr említette, hogy mennyi testvérvárosi kapcsolatot támogat a kormányzat jelenleg is, illetve az elmúlt években is. Én azt hiszem, hogy részben ez is az alapja annak a magyar-magyar hálónak, amelyről alelnök úr beszélt, és számos más ilyen eleme van a mi életünknek. Én 15-20 kilométerre lakom a magyar-román határtól, és látom, ismerem azokat a vállalkozásokat - talán államtitkár úr erről nem ejtett szót, a vállalkozások támogatásáról -, amelyek egyaránt hasznosak az ott élő magyarságnak, tehát mondjuk, Partiumban vagy Erdélyben - de mondhatom a többi elszakított országrészt is - jó a magyarságnak, és a határon inneni magyaroknak is jó.

Államtitkár úr említette a Határtalanul! programot. Valóban nagyon sok olyan diák van, és tulajdonképpen minden szülő találkozik a Határtalanul! programmal, ami azért is jó, mert nemcsak a gyerekek, mondjuk, a hetedikes és a nyolcadikos gyerekek, hanem mi, szülők is találkozunk ezzel. Egyrészt az is igaz, lehet, hogy talán soha nem mennének Muravidékre, Erdélybe vagy a határon túli magyarság lakta területekre ezek a diákok, de tulajdonképpen a szociálpolitikai vagy a szociális oldala is felbecsülhetetlen ennek, mert tudok jó néhány olyan gyermeket, aki tulajdonképpen először ment - mondjuk úgy - külföldre, a határon túlra, az államhatáron túlra egy-egy ilyen utazás segítségével.

Azt is tudom, hogy nagyon sok olyan kapcsolat épül kormányzati támogatással, ami aztán azt teszi lehetővé, hogy a szereplők interreges pályázatokat generáljanak, hogy pályázzanak, és részt vegyenek ebben. Tehát csak azt szeretném mondani, hogy roppant szerteágazó és tovább burjánzó hatása van azoknak a nemzetpolitikai eszközöknek, cselekvéseknek, amelyeket a kormányzat generál. További jó munkát kívánok! Remélem, hogy nemcsak jövő tavaszig, hanem az azt követő időszakban is. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen, alelnök úr. Más kérdés, hozzászólás? *(Nincs jelentkező.)* Köszönöm szépen. Mielőtt államtitkár úrnak megadnám a szót reagálásra, én is szeretném megköszönni a tájékoztatóját mint a bizottság elnöke. Valóban, államtitkár úr úgy fogalmazott, hogy a veszélyek korában vagyunk, én meg úgy szoktam fogalmazni, hogy állandó válságok követik egymást, a válságok korában vagyunk. Békében is nehéz, meg nyugodt időszakban is nehéz olyan nemzetpolitikát vinni, amit mi viszünk 2010-től, de így, a válságok korában ez még nehezebb. És ne feledkezzünk meg arról, hogy mi örököltünk 2010 előttről egy olyan válságot, amelyet nekünk kellett rendbe tenni: a pénzügyi világ összeomlását, a magyar családok és a magyar állam, az önkormányzatok eladósodottságát. Tehát az is egy válságos időszak volt, amikor mi elkezdtük a nemzetegyesítést, és még itt volt a nyakunkon az IMF, majd következett az illegális migráció, mely az ország, az emberek biztonságát, a közbiztonságot veszélyeztette, aztán a Covid, most meg a háború, mely a legborzalmasabb dolog, ami érinthet minket és a kárpátaljai nemzetrészt.

Ugyanakkor mégis elmondhatjuk azt, hogy a nemzetpolitika egy sikertörténet, és azt gondolom, hogy ezzel egyébként a bizottságban itt velünk lévő, meg sok más ellenzéki képviselőtársunk is egyetért, hogy amit a nemzetegyesítés ügyében el tudtunk végezni 2010-től, az egy sikertörténet, és valóban, a nemzeti összetartozás nemcsak egy

országgyűlési bizottságnak a neve, hanem az egy létező valóság nemcsak a Kárpát-medencében, hanem a távoli diaszpórát is beleértve. Úgyhogy mi magunk, akik itt vagyunk a teremben, talán közösen köszönhetjük meg, hogy ebben a szolgálatban részt vehettünk.

Vannak ezek a zászlóshajóink: Kőrösi Csoma Sándor-program, Petőfi Sándor-program, óvodaépítési program, Határtalanul!, a „Szülőföldön magyarul”. Kérdezem államtitkár urat, hogy van-e a fejünkben valami következő nagy stratégiai program, amit tervezünk az elkövetkezendő időszakra. Az én fejemben biztos van egy olyan terület, ahol majd valamit lépni kell, ez Kárpátalja, és az újjáépítésre gondolok, nem feltétlenül fizikai újjáépítésre - nyilvánvaló, arra is szükség van, hogy kőről kőre, új vakolat, szigetelés, ilyenek történnek -, de a közösségeinket kell ott újjáépíteni. Tehát oda is kell nyilván valami hazatérő, a szülőföldre való hazatérő program, újra meg kell erősíteni az iskolai közösségeket, a településeket, az egyházi közösségeket. Tehát valamiféle közösségi újjáépítésre ott biztos szükség lesz, mert azért csak lesz egyszer béke! Tehát ez előbb-utóbb bekövetkezik, és nekünk készen kell állni akár olyan elképzelésekkel, amik a Nemzetpolitikai Kutatóintézetnél fogalmazódnak meg, hogy mi a dolgunk akkor a kárpátaljai magyar közösséggel.

A másik kérdéskör nagyon nehéz és érzékeny. Van mögöttünk egy gyönyörű szép példa a magyar-szerb történelmi megbékélésre, de más nemzetrészeknél is szükség volna ilyen történelmi megbékélésre. Tudom, hogy pontosan a háború miatt ma egész Európa politikája e körül forog, egy háborús hisztéria van, és olyan jó, amikor akár csak valami halvány szövetségeseink feltűnnek a szomszédok tekintetében; gondolok itt Ficóra, aki ugyan a baloldaltól jött, de mégiscsak egy patrióta politikus. Tudom, hogy szükségünk van rá az Európai Bizottságban, Szlovákia támogatására is, de azért ne felejtsük el, hogy ott ma még egy létező törvény a Beneš-dekrétumok. Bármennyire is tagadják, meg elmondják, hogy kérem, ez a hajdani Csehszlovák Köztársaság identitása, a mai Cseh Köztársaságnak és Szlovákiának is, és tulajdonképpen egy holt törvény, de azért Gubík László barátunk fogalmaz pontosan, hogy ott minden felvidéki magyar újszülött háborús bűnösnek születik.

Tehát ma, a XXI. században mégiscsak van egy kollektív bűnösségre vonatkozó törvény, és amikor azt mondják, hogy ez egy holt törvény, az egész egyszerűen nem igaz, mert ma is születnek bírósági döntések a Beneš-dekrétumok alapján elvett földek kárpótlása ügyében, és születnek sorban bírósági döntések, hogy a szlovák állam méltóságának megőrzése érdekében magának nem jár kárpótlás.

Tudom, hogy vékony jégen vagyunk, akár Szlovákia esetében, akár más nemzetrészek tekintetében. Nyilvánvaló, hogy a magyarság nyelvhasználat, a magyar nyelvű oktatás ügyében Kárpátalján is majd csak akkor fogunk tudni érdemben tárgyalni, ha békekötésre sor kerül. Van előttünk sok-sok feladat.

Amire szeretném még felhívni a figyelmet, nem beszéltünk erről, és nem akarom helyettesíteni Dócs Dávid képviselő urat, a Mi Hazánk-ból, de biztos, hogy ő a székely autonómiáról kérdezte volna államtitkár urat. Én csak azt szeretném elmondani, hogy az önrendelkezést vagy önkormányzatiságot, vagy autonómiaügyet soha fel nem adni - nekünk ebben támogatni kell az elszakított nemzetrészeinket. Köszönöm szépen.

És akkor államtitkár úr, ön é a szó.

Nacsa Lőrinc reagálása

NACSA LŐRINC államtitkár (Miniszterelnökség): Köszönöm szépen a kérdéseket, elnök úr, alelnök urak, képviselőtársaim. Ha alelnök urak megengedik, akkor elnök úr kérdéseivel kezdeném, és aztán úgy haladnék visszafelé.

Elnök úrnak teljesen igaza van abban, hogy a zászlóshajó projektek - amelyek sikertörténetek, és amelyeket folytatni kell - mellett új terveket is kell szőni

folyamatosan. A kárpátaljai újjáépítés egy szomorú aktualitás, reméljük, mihamarabb aktualitás, de szomorú tényből, a háború tényéből következik. Itt a közösségi és a materiális újjáépítés is feladatunk, illetve én azt is látom, tisztelt elnök úr, hogy az is feladatunk, hogy akik Magyarországra jöttek Kárpátaljáról, és vissza szeretnének menni a szülőföldjükre, a közösségükhöz, a családjukhoz, azoknak a visszatérését a magyar állam adminisztratív ne nehezítse különböző módon, hiszen itt lesznek majd felmerülő kérdések, ha - reméljük, mihamarabb - eljön ennek az ideje. Mindenképpen erre egy olyan programot kell kidolgozni, amely segíti őket, ha haza szeretnének térni a szülőföldjükre, és nem pedig gátolja, adminisztratív eszközökkel akadályozza, legyenek azok munkáltatók, bankok vagy bárkik, akik valamilyen módon ide akarják kötni ezeket az embereket, magyar állampolgárokat.

Azt azért tegyük hozzá, hogy ilyen szempontból az, hogy ez mikor lesz és hogyan lesz... Az egy óriási előrelépés, hogy Budapesten szeretnének békecsúcsot rendezni; hogy Magyarország ilyen szempontból részt vállalhat a béketárgyalások talán helyszínében, ha ez meg tud valósulni. Illetve Orbán miniszterelnök úr és Trump elnök úr múlt pénteki tárgyalásának is egy jelentős szelete, része a békéről szólt, a béketeremtés mielőbbi lehetőségeiről, miközben ezen időszak alatt Ukrajna folyamatosan szűkíti a magyar kisebbség jogait, és szűkíti 2015 óta. Teljesen világos, hogy nem európai magatartás és pláne nem európai uniós magatartás az, ha egy ország, elvileg egy, az Európai Unióba igyekvő tagállam a nemzeti kisebbségi jogokat felrúgja, semmibe veszi, és megpróbálja megcsonkítani.

Ezért nekünk a nemzetközi fórumokon is az a feladatunk, hogy kiálljunk a kárpátaljai magyarság jogai mellett, biztonsága mellett, kultúrája és identitása mellett, és természetesen ezért nekünk ezt határozottan, sokszor az ukránok ellenében is képviselni kell, hiszen ők nem arra használják fel ezt a nehéz, számukra is tényleg nehéz háborús időszakot, hogy könnyebbé tegyék a nemzeti kisebbségek helyzetét, hanem még a háborús időszak alatt is tudtak egyet csavarni a potméteren, és tovább fenyegetik a magyar közösséget. Szerintünk erre semmi szükség nincsen, hogy politikai eszközként használják a kárpátaljai magyarokat.

Ami még a nagy programokat illeti, elnök úr, szerintem fontos, hogy minél több ember beszéljen magyarul, tanítsuk meg, erről szól a kárpátaljai programunk is mint egyfajta pilotprogram. Erről szól az az együttműködés-kezdeményezés, amelyet az egyetemekkel keresünk annak érdekében, hogy olyan szoftveres-számítógépes alkalmazás legyen, amellyel a diaszpórában magyarul részben vagy kicsit beszélő, magyar származású emberek jól meg tudnak tanulni magyarul. Szerintem kell egy olyan program a közeljövőben, ahol van informatikai segítség, egyfajta magyar Duolingo, ha úgy tetszik - aki használja és ismeri -, számítógépes-videós alapon is és telefonapplikációs alapon is, illetve olyan nyelvtanfolyamok elindítása akár a diaszpórák közösségei központjaiban, akár a Kárpát-medence szórvány területein vagy vegyes lakosságú területein, ahol a többségi lakosságban van egy olyan hajlandóság, hogy megtanuljon magyarul. Szerintem helyes, ha mi, közép-európaiak tudjuk egymás nyelvét valamilyen szinten vagy egy-egy közép-európai nyelvet, ez a közép-európai gazdasági és kulturális együttműködést is nagyban segítené.

Ami nagy kérdés - és szerintem jó, ha a nemzetpolitika, a nemzetrészek vezetői megpróbálnak benne élen járni -, az a technológiai változások és a mesterséges intelligencia használata. Ez azért fontos, mert a mesterséges intelligenciának a használata például segíthet a kisebbségi ügyintézésben olyan helyeken, ahol nem lehet anyanyelven hatósági ügyeket intézni. Bátorítsuk arra a magyar vezetésű, de külhonban lévő önkormányzatokat, hogy az ügyek intézéséhez, a bürokrácia csökkentéséhez kezdjék el használni a technológia adta lehetőséget, akár az anyanyelvi távoktatásban is szerepe lehet a technológiának. Szerintem a nemzetpolitikának fontos

lenne és fontos is a jövőben is foglalkoznia a megjelenő új technológiákkal, illetve annak az anyanyelvhasználat, az anyanyelvű ügyintézés, az oktatás, a közösségbe kovácsolás területén való kihasználásával; szerintem ez kifejezetten fontos. Ebben én személyesen is Palkovics miniszter úrral, kormánybiztos úrral együttműködök, és már a határon túli területeken is megvannak azok a politikai felelősök, akik a mesterségesintelligencia-technológia vonalán foglalkoznak ezzel a kérdéssel. Úgyhogy van már, elnök úr, egy ilyenfajta egyeztetés, azt reméljük, hogy ez minél inkább kiterjed, és az intézmények is tudják ezt majd használni, magyar nyelvű főiskolák, egyetemek, gimnáziumok vagy bárki más, és a technológia adta lehetőségeket ilyen módon a nemzetpolitika előnyére tudjuk kovácsolni.

Teljesen igaza van képviselőtársaimnak abban - erről Szászfalvi alelnök úr is és Herczeg alelnök úr is beszélt -, hogy egyáltalán nem mindegy, hogy milyen kormány van Budapesten, milyen nemzetpolitika van az egész világon. A magyar egy világnemzet lett a XX. században akaratán kívül - nem így terveztük, de így alakult -, és szerte a világon ott vannak a magyar közösségek. Amikor nem polgári, nemzeti, kereszténydemokrata kormány volt, akkor ezek a magyar közösségek el voltak felejtve, és a nemzet nagy közös egészéből egy kicsit ki voltak tolvá és ki voltak zárva. Nem aktuálpolitizálni szeretnék a beszámolón, tisztelt elnök úr, de azt látjuk, hogy újra vannak olyanok a magyar parlamentben, akik aktívan uszítanak a határon túliak állampolgársága, támogatásai és szavazati joga ellen, és újra vannak az ellenzéki porondon olyanok, akik azt próbálják elmondani, hogy az a nemzetpolitika, amit a brüsszeliek akarnak. Az a helyzet, hogy amikor a legnagyobb ellenzéki párt alelnökének lehetősége van az ukrán delegációtól kérdezni, akkor eszébe sem jut, hogy arról kérdezzen, mi a helyzet a kárpátaljai magyarok jogával, hanem arról kérdez, hogy hogyan lehet kikényszeríteni mindenkiből, hogy felsőfokon beszélje az ukrán nyelvet - csak hogy kinek mi a prioritás.

Tudjuk, hogy a nemzetpolitikában az elmúlt években mindannyian aktívan részt vettünk abban, és mindannyian emlékszünk arra, hogy mondjuk, egy Minority SafePack-kezdemenyezéssel milyen módon bánt el Brüsszel, hogyan rakta be az utolsó utáni iroda utolsó utáni fiókjának a legalsó polcára, és nem foglalkozott vele, mert azt mondta, hogy ezzel az 50 millió emberrel, akik az őshonos nemzeti kisebbségekhez tartoznak, nem kell foglalkozni. Ez a brüsszeli nemzetpolitika, és ez igenis veszélyt jelent arra az elmúlt 15 évre, arra a nemzetpolitikai intézményi és támogatási rendszerre, amit itt közösen, önökkel együtt építettünk. Igen, ennek van tétje, van tétje az áprilisi országgyűlési választásokon is, és van tétje a jövőre nézve is. A másik oldal nemzetpolitikáját olyanok alakítják, akik elmondták, hogy Márai és Wass Albert nem voltak jó írók. Tehát mit várhatunk a nemzetpolitikában? Tisztelt képviselő asszony, tisztelt képviselő urak, akkor teljesen világos, hogy ezt várhatnánk attól a nemzetpolitikától: újra visszatérne a magyart magyar ellen fordító, a határon túliak állampolgárságát, szavazati jogát, támogatását és egyáltalán létét kétségbe vonó politika. Én azt javaslom, ahogy a beszámolómban is elmondtam bizonyos számokat, bővebben is rendelkezésre áll ez mindenkinek, és a beszámolómból is látszik, hogy érdemesebb ezt az irányt folytatni.

Az eredményekhez, a gazdasági összekapcsolódáshoz Herczeg alelnök úr mondta, emlékeztetett arra, hogy egy fontos ténytet kihagytam az elmúlt egy év eredményeiből, ez pedig Románia schengeni csatlakozása, melyet Magyarország az uniós elnökség alatt Orbán Viktor miniszterelnök úr tárgyalásának vezetésével ért el, és vált teljessé az Európai Unió tagállamainak döntése értelmében, ami jelentősen megrövidíti - nemcsak, ha a tisztelt bizottság tagjai Erdélybe látogatnak - az útjukat, de a gazdasági együttműködések erősíti, a magyar-magyar és magyar-román gazdasági, üzleti lehetőségeket, beruházásokat, és gyakorlatilag átalakítja a gazdasági térségeket,

az áruszállítás, a szolgáltatások áramlását ez a döntés. Azt gondolom, nagyon-nagyon fontos, hogy ez a döntés megtörtént.

Igen, igaza van a képviselő úrnak, a gazdaságfejlesztési programról kevesebb szó esett. 2016-tól összesen 242,5 milliárd forint támogatást nyújtott a Kárpát-medencei gazdaságfejlesztési program több mint 62 ezer pályázat támogatására. Szerintem legalább itt, ha már széles körben a közgazdászok nem fognak ennek örülni, de legalább itt, a Nemzeti Összetartozás Bizottsága keretein belül bevezethetjük nyugodtan a Kárpát-medencei GDP-t mint kifejezést, mint szakkifejezést, melyet lehet, hogy a Corvinuson így nem fognak oktatni, ugyanakkor azt gondolom, hogy nekünk fontos, hogy 1 forint Kárpát-medencei gazdaságfejlesztési támogatásból 2 forintnyi beruházás és 2 forintnyi gazdasági erő keletkezett Kárpát-medencei GDP-ben számolva, mert nekünk az a feladatunk, hogy a szomszédos államokkal is kiegyensúlyozott, jó gazdasági viszonyra törekedjünk, hiszen kiemelt kereskedelmi partnereink. Ha Szlovákiára gondolunk, ha Romániára gondolunk, ha Szerbiára, Horvátországra, Szlovéniára, Ausztriára gondolunk, kiemelt gazdasági partnereink, kiemelt befektetői partnereink, és oda-vissza. Magyarország most már elég erős ahhoz, hogy ne csak külföldi befektetőket vonzzon Magyarországra, hanem magyar befektetéseket hajtson végre más külföldi és nyilvánvalóan elsősorban a hozzánk földrajzilag is közelebb lévő országokban.

A közép-európai gazdasági együttműködés lehet a kulcsa annak, hogy a világgazdasági átalakulásban, a nagyhatalmak különböző gazdasági és politikai csatározásában a közép-európai régió megállja a helyét, állja a sarat ebben a versenyben is. Ezért fontos, hogy rajtunk mennek keresztül a gazdasági útvonalak, ezért fontos az, hogy hamarosan elkészül a Budapest-Belgrád-vasútvonal - amelynek a szerb szakasza már elkészült -, és az áruk Közép-Európán és benne Magyarországon keresztül tudnak majd eljutni Európa számtalan pontjára. Ezért fontos az, hogy szolgáltató központok, nagy gyárak választották ezt a régiót központjaikká, Magyarországot is, de a környező országokat is, és ezért fontos az - megint csak a nagy programokra visszatérve, amelyre elnök úr rákérdezett -, hogy folytassuk tovább az infrastruktúrafejlesztést, az autópályák határon való átkapcsolását.

A legutóbbi siker Horvátországban, hogy a drávaszögi autópálya Eszék vonatkozásában elkészült. A magyar szakasz itt már korábban elkészült, most a horvát fél is elkészült, és át is adták a horvát miniszterelnök és Lázár János magyar miniszter úr társaságában és kezdeményezésére. Azt gondolom, hogy a gyorsvasutak, az autópályák, az autóutak határon átvitelése és csatlakozási pontjai, a különböző Duna-hidak, a határátkelési pontok növelése mind-mind olyan terület, amelyen érdemes dolgozni, hogy ez a térség gazdaságilag is még inkább összekapcsolódjon.

Szászfalvi alelnök úr, képviselő úr beszélt róla, én az elején elfelejtettem említeni, hogy nem szemléltetéssel készültem, hanem odakészítettem mindenkinek az asztalára egy kiadványt. Elég sokáig voltam különböző bizottságok tagja, hogy tudjam, nem próbálkozunk szemléltetéssel - az az ellenzékiek saját műfaja, amikor mindenféle szemléltetéssel próbálkoznak -, én csak szolidan, kollégáim segítségével odakészítettem az önök asztalára ezt a kiadványt, amely az elmúlt időszak eredményeiről számol be nagy vonalakban. A teljesség igénye nélkül, ha nem is mindenre kiterjedően, de meg lehet nézni ebben a kiadványban, hogy mi az, amit veszíthetünk áprilisban, és mi az, amit nem mi, mint itt ülő képviselők, hanem az egész nemzet és a nemzetpolitika veszíthet, az pedig a nemzetépítés és a közösségépítés, amelyet alelnök úr is mondott. Így, ha nemzetépítés és közösségépítés van, akkor azzal vannak sikerek, persze vannak nehézségek is, de akkor el tudunk érni sikereket, viszont ha nincsen sem nemzetépítés, sem közösségépítés, akkor az egyéni önzés meg a

bosszúvágy marad, az pedig, mindannyian tudjuk, nem a mi oldalunk sajátja. Úgyhogy ennek szellemében dolgozunk tovább, és köszönöm a lehetőséget.

ELNÖK: Államtitkár úr, köszönjük szépen a tájékoztatóját. *(Nincs jelentkező.)* Úgy látom, nincs több hozzászólás.

Tájékoztatom a bizottság tagjait, hogy a következő ülésünkre mához egy hétre, november 17 én - az egy „A” hét hétfő lesz -, előreláthatóan 11 óra 30 perckor, tehát a parlamenti ülést megelőzően kerül sor. Három nagykövetjelölt érkezik majd hozzánk meghallgatásra.

Az ülés berekesztése

Mindenkinek nagyon szépen köszönöm a munkáját. Még egyszer nagyon szépen köszönöm államtitkár úr tájékoztatóját, köszönöm szépen kollégáinak, munkatársainak a megjelenést. Vezérigazgató úr, még egyszer köszönöm a BGA-beszámolót kollégáinak is, és köszönöm szépen a bizottsági ülésen való részvételt, a munkát képviselőtársaimnak is. A bizottsági ülést bezárom.

(Az ülés befejezésének időpontja: 14 óra 35 perc)

Pánczél Károly
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Bihariné Zsebők Erika és Szücs Dóra